

Darilna slikanica

Kako je gospod Feliks tekmoval s kolesom

Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS je tudi za letošnjo generacijo prvošolcev pripravilo darilno slikanico. Učenci jo bodo prejeli 17. septembra 2017, ko je vsako leto dan zlatih knjig, začetek nove bralne sezone pri Bralni znački. Društvo želi na ta način povabiti otroke v svet branja, jih z darilno izdajo odlične slikanice opomniti na pomen bralne pismenosti za njihov vseživljenjski razvoj. Na tem mestu bi se veljalo posebej zahvaliti mentorjem branja in staršem za vse dejavnosti, povezane z branjem in s knjigami.

Slikanico pisatelja Petra Svetine in ilustratorke Ane Razpotnik Donati z naslovom *Kako je gospod Feliks tekmoval s kolesom* je izdala založba Miš (2016), izid darilne izdaje je omogočilo trgovsko podjetje Hofer, izšla je v nakladi 26.000 izvodov.

Slikanica je multimodalna knjiga, ki hkrati pripoveduje zgodbo z besedilom in ilustracijami in z odnosom med njima, zato je za kakovostno branje slikanice potreben celostni pristop k branju obeh kodov sporočanja.

V nadaljevanju je predstavljena ena od možnosti celostnega branja. Na naslovnici je upodobljen gospod Feliks, ki leži na travi in drži svoje kolo v zrak, kakor da ga vozi po nebu, ne po tleh, in se ob tem neskončno zabava (nasmejan je, njegov obraz žari od zadovoljstva). Z otroki se pogovorimo, kaj vidijo na naslovnici (avtorja besedila, ilustracij, založba, naslovno ilustracijo); otroci povežejo podatke iz naslova in ilustracije ter ugibajo, o čem bo pripovedovala zgodba. Ustavimo se tudi pri veznih listih: na njih je polno koles (prav in narobe obrnjenih za vožnjo z njimi, a so vsa usmerjena v desno/naprej, tako da vabijo v nadaljevanje slikanice), na kolesih pa drobni zanimivi predmeti (bombon, balona, vetrnica) in živali (kokoš, ptica, mačka). Zastavimo jim vprašanja o vsakem kolesu, npr. kako razumejo ilustracijo kolesa in polža (in kakšno lastnost predstavlja polž v drugih literarnih delih). Na notranji naslovnici se pozitivno vzdrušje gospoda Feliksa še okrepi, pelje se s kolesom, spet lahko opazimo njegov nasmeh, brado, spleteno v kitke, oči ima zaprte, izraz na obrazu ujame užitek ob vožnji. Besedilo in ilustracije beremo hkrati: kmalu mladi bralec/poslušalec ugotovi, da nekatere informacije pridobi iz besedila, druge (predvsem videz Feliksa, njegovega bivalnega prostora) iz ilustracije. Na naslednji strani izvemo, da se je gospod Feliks rad pogovarjal s študenti (za njim je upodobljen kip Minerve, v rokah drži dva pomembna atributa). Temeljna tema zgodbe je kolesarska tekma, ki se je odvijala 14. junija: gospod Feliks gre v množici kolesarjev peš v drugo smer; nato se odloči tekmovali s starim kolesom nekega študenta.

Vir: Založba Miš.

Na naslednji dvojni strani so tri ilustracije, ki odlično predstavljajo Feliksovo hitrost, ta pa je v besedilu izražena s stopnjevanjem. Feliks je bil presenečenje kolesarske dirke, zanj so se začeli zanimati novinarji in komentatorji, navijače je razbesnel, ko se je usedel pred nekim lokalom in v miru bral časopis in srkal limonado. Nato je spet sedel na kolo, prehitel druge tekmovalce, ljudje so spet navijali zanj ... ko se je tik pred ciljem peljal ob jezeru, si je zaželel osvežitve. Zanj je bilo tekmovanje gotovo, nihče, razen študenta, pa ni razumel Feliksovega zadovoljstva: kolo je zdržalo. Ali je torej Feliks vseeno zmagal? Zakaj pa nekateri to razumejo kot poraz? Je zmagalo staro kolo?

Na videz preprosto besedilo odpira veliko vprašanj in možnosti za pogovor, npr. kaj je tekmovalnost, kdo je zmagovalec, kako se vedejo gledalci, ali je njihov odziv pozitiven, kakšna čustva jih preplavljajo, kako se počuti gospod Feliks ... Slikanica ponuja otroku (in razredni skupnosti) veliko možnosti za razvijanje empatije.